

La situació política a Catalunya s'ha capgirat en els últims sis mesos. La manifestació de l'11 de setembre de 2012 va provocar una reacció en cadena que ha invertit el panorama polític del Principat, ha situat com a prioritat de govern la celebració d'una consulta sobre la independència i ha tibet, com mai, les relacions amb el govern de l'estat, que ha acabat impugnant la declaració de sobirania davant del Tribunal Constitucional.

Només fa mig any de la manifestació de l'11-S i hi ha hagut eleccions, un capgirament del panorama

Sis mesos d'història precipitada

Tot just fa sis mesos de la manifestació de la Diada de 2012 i sembla que ha passat una legislatura. Quan Josep-Lluís Carod-Rovira va dir, el 2007, que el 2014 era una bona data per a celebrar un referèndum d'autodeterminació, els més optimistes van fer un somriure condescendent i, la resta –una majoria aclaparadora– una rialla de menyspreu. Per molt que la data suggerida per qui ocupava aleshores la Conselleria de Presidència de la Generalitat tingués un fort simbolisme històric, 300 anys després de l'11 de setembre de 1714, els set anys que faltaven eren no res i la societat cata-

lana no semblava disposada a exigir –ni a pressionar ni a votar– aquest referèndum. Fa vuit mesos aquesta possibilitat encara semblava més utòpica. Però l'11-S tot va canviar i el 19 de desembre, en virtut del pacte d'estabilitat parlamentària signat per CiU i ERC, es va fixar una consulta d'independència per al 2014, “preferentment”, mentre un sector de la societat civil encara els urgeix amb el lema “tenim pressa”.

La manifestació de l'11-S va evidenciar que la improbable independència era ara possible. Els càlculs sobre el nombre de manifestants sempre s'han d'agafar amb pinces, també els d'aque-

lla Diada, però les imatges no generen cap dubte: era la manifestació més multitudinària que Barcelona havia registrat mai. Fossin dos milions de persones, com va dir l'organització (Assemblea Nacional de Catalunya); un milió i mig, com va dir la Guàrdia Urbana; o 600.000, com va dir la Delegació del Govern espanyol a Catalunya, era molt evident que superava amb escreix les dimensions d'una manifestació habitual d'un 11 de Setembre i la més multitudinària de la dècada: més que la del 10 de juliol de 2010 –després de la sentència del TC sobre el recurs d'inconstitucional de l'Estatut– i més que la que

ma polític i una declaració de sobirania.

va clamar contra l'assassinat d'Ernest Lluch, el 23 de novembre de 2000.

És cert que la de l'11-S era l'eclosió d'un malestar que s'havia anat covant des d'aquella sentència del TC que passava el ribot –en paraules d'Alfonso Guerra– sobre l'Estatut. Aquell desencís havia generat l'onada de consultes independentistes arreu del país, l'esmentada manifestació del 10-J i l'aparició de plataformes independentistes de tota mena que, finalment –després de segregacions, dissolucions i fusions–, van acabar confluint en l'Assemblea Nacional de Catalunya (ANC), principal convocant de la protesta de l'11-S.

Aquella manifestació va generar unes reaccions molt diferents des de diferents nivells i no ben bé proporcionals a la distància que els separava de l'epicentre de la notícia: si en el primer àmbit d'influència, la mateixa Catalunya,

el ressò mediàtic va ser potentíssim i, a nivell internacional, les dimensions de la manifestació van ser colpidores, a nivell espanyol la reacció mediàtica va ser, en un primer moment, entre tèbia i freda. El telenotícies de la nit de la Primera de Televisió Espanyola va donar la notícia de la manifestació de Barcelona en cinquè lloc. L'ABC dedicava dos terços de la seva portada a una foto del partit entre la selecció espanyola i la georgiana amb el títol "España sigue firme" i l'altre terç, a la manifestació: "CiU agita un polvorín". Si fa no fa el mateix espai que hi dedicava el diari argentí *La Nación*, més explícit en el títol: "Cataluña, por la independencia".

La Razón sí que hi dedicava la portada pràcticament sencera amb el títol "Desafío independentista", però triava per il·lustrar-la una foto de detall amb la Delegació de Govern, a la porta de la qual s'havia penjat una pancarta que deia "Ambaixada espanyola". També ocupava la portada d'*El País* ("El independentismo catalán logra una histórica exhibición de fuerza") i *El Mundo*.

En comparació, tenint en compte la llunyania física i la feble connexió, l'esmentada portada del diari argentí *La Nación* donava una idea de la dimensió de la notícia a nivell internacional. Diaris i televisions del primer i el tercer món, des de Suècia fins a Sud-àfrica i de Mèxic a la Xina, explicaren les xifres de la manifestació o en passaren imatges. Les versions digitals dels principals mitjans de comunicació publicaven alguna imatge de la manifestació. La web de la BBC situava la protesta com a obertura de la seva pàgina de portada al vespre i se'n feien ressò *The New York Times*, *Le Monde*, el *Financial Times*, *The Guardian*, *Time*, *The Voice of Russia* o *Al Jazeera*.

La política catalana semblava eufòrica i l'espanyola, aclaparada, estranyada. El president del govern espanyol va trigar a reaccionar, fidel al seu estil. La presidenta del PP català, Alicia Sánchez Camacho, l'havia alertat mesos abans que es preparava una tardor calenta a Catalunya, però Rajoy va optar un altre cop pel *laissez faire, laissez passer*. El 12 de setembre no semblava haver entès que el sobiranisme i l'independentisme havien començat a

caminar plegats el dia abans. Després de manifestar que allò no feia amb ell ("Jo respecto la manera de pensar de cadascú i no tinc cap comentari a fer sobre la manifestació"), llançava dards enverinats al govern d'Artur Mas, que dos mesos abans havia decidit acollir-se a l'anomenat rescat autonòmic o Fons de Liquiditat Autonòmica: "En aquests moments és important ser prudent, veure la situació d'Espanya, saber els problemes de cadascú. Catalunya té problemes importants, hi ha més de 700.000 persones a l'atur, té problemes de dèficit i deute. Estem intentant ajudar-los. El repte que avui té Catalunya és créixer i crear ocupació. A partir d'aquí ja estarem en una altra situació: la gent treballarà i les administracions tindran més ingressos". El missatge –malgrat el vocabulari neutre de Rajoy– semblava més carregat d'insinuacions de tancar l'aixeta que no d'haver entès el crit d'un milió i mig de catalans. El 12 de setembre, Rajoy deia clarament que, entre els problemes importants de Catalunya, no hi havia el de la seva relació amb Espanya. Si Rajoy ho veia així o es feia l'orni, es veuria la setmana següent.

La prova del nou era la reunió que estava concertada entre Artur Mas i Mariano Rajoy per parlar de la proposta de pacte fiscal de Catalunya, aprovada l'1 d'agost amb els vots de CiU, ERC, ICV-EUiA, en Joan Laporta i, en bona part també, del PSC –és aquesta la votació en què Ernest Maragall va trencar la disciplina de vot del PSC per votar a favor del punt que reclamava una hisenda pròpia per a Catalunya.

El pacte fiscal era la promesa electoral de CiU i del president Mas, el pas que prometien donar en aquella legislatura que havia d'acabar el 2014. En la primera reunió que havien mantingut Mas i Rajoy, set mesos abans, Mas l'havia advertit que, sense pacte fiscal, prendria "el seu propi camí". Moltes veus de CiU havien alertat que el camí cap a l'estat propi s'havia de fer pas a pas, amb el suport de la ciutadania al darrere, i plantejant sempre el diàleg amb el govern espanyol. Així s'havia expressat en l'últim Congrés de Convergència Democràtica de Catalunya, que havia parlat d'"estat propi". I així ho explicava Josep Rull –el nou se-

20 de setembre: Reunió fallida Rajoy-Mas sobre el pacte fiscal. 7 de novembre: Mas explica el procés en un acte a Brussel·les.

cretari d'organització de CDC sortit d'aquell últim Congrés— a EL TEMPS 1.451 en una entrevista: “En aquests moments, el nostre objectiu és construir la majoria social per a la plena sobirania. Primer: som una nació. Les nacions tenen dret a decidir per elles mateixes. El dret de decidir és un dret radicalment democràtic que necessita configurar majories. La nostra prioritat després d'aquest congrés és treballar per a aconseguir aquesta majoria social: explicar als nostres ciutadans que no és que sigui la millor opció, sinó que és l'única opció, en aquests moments, per a garantir que allò que som es pugui mantenir en el temps. Ha estat una certa conseqüència lògica de la sentència del Tribunal Constitucional. La via d'un Estat espanyol que ens pugui reconèixer, que ens pugui emparar, desapareix i, per tant, hem d'obrir una nova via. Aquest és el procés gradual. A cada pas que fem hem de construir una amplíssima majoria”.

La primera parada, doncs, era el pacte fiscal: “Nosaltres fixem la prioritat en el concert econòmic i encetarem aquesta negociació de la manera més honesta i més lleial. El nostre objectiu és aconseguir un pacte amb l'estat per a tenir la recaptació íntegra dels tributs que paguen els catalans.”

Però afegia Rull que, si el pacte fiscal quedava descartat, es passava a la fase següent: “Per a canviar de fase, hem d'exhaurir a fons la fase anterior, perquè ens hem de carregar en cada moment de molta legitimitat. Aquesta serà una transició en la qual en un determinat moment haurem de gestionar un conflicte de legitimitats democràtiques. A l'hora de plantejar-lo necessitem estar molt carregats d'arguments perquè això ens permeti de penetrar amb molta solidesa en el conjunt del país, que vol dir Osona però també l'Hospitalet; vol dir la Noguera però també Cornellà. Cada fase que fem ha de ser conseqüència d'haver explorat la fase anterior. Per a afrontar aquest procés, si al final es produeix aquest conflicte de legitimitats, hem d'acreditar que la primera part de la negociació s'ha dut a terme amb la màxima intensitat i la màxima honestedat”.

Si això no havia arribat a oïda de Rajoy, és que els seus corresponsals polítics viuen aïllats del món i el CNI (Centre Nacional d'Intel·ligència)—últimament tan interessat en Catalunya— es distreia rosegant l'ungla d'un dit.

Sigui com sigui, la proposta que Mas va fer a Rajoy nou dies després de la Diada va ser rebutjada, amb l'única indicació que la portessin al Congrés,

com l'Estatut escapat. La conversa Rajoy-Mas la va explicar el mateix president Mas al cap de cinc dies, al Parlament, quan va fer públic que convocaria noves eleccions, i en resposta a Alicia Sánchez Camacho:

“Jo li vaig fer al president Rajoy el plantejament següent. Li vaig dir: ‘Escolta'm, sóc conscient que en aquest moment jo no et puc venir a demanar diners, mes enllà dels deutes que ens teniu, aquests sí que us els demano. Però més que aquests no us els puc demanar ara, en el moment zero, en sóc conscient. No som uns irresponsables. Ho hem demostrat durant molts anys i també ho estem demostrant ara o almenys ho estem intentant. El que et demano és que Catalunya, en matèria de finançament, tingui un canvi d'estatus, que no vol dir diners des d'un primer moment. Vol dir sortir del *café para todos*, tenir un estatus diferent i que se'ns transfereixin instruments, com l'Agència Tributària, per poder fer una política de gestió tributària, a Catalunya, pròpia'. I això no costa ni un euro. (...) I, per tant, el tot o res no era de Convergència i Unió, no era de cap dels partits que havien votat a favor del pacte fiscal, perquè sabíem que en aquest moment la part més important d'això era aconseguir un canvi d'estatus per a Catalunya, que d'entra-

da no costava ni un euro. Només era un problema de voluntat política.”

La resposta de Rajoy, segons el relat de Mas, va ser que “no anaven a desmuntar l’Agència Tributària perquè és una cosa que funciona molt bé”. Cap raó de pes, segons Mas. “El que ens vam trobar –continuà el president– és amb una actitud, que era *no*, punt i final: *no*, punt i final. I li vaig repetir moltes vegades al senyor Rajoy: ‘Escolta’m, no hi ha un problema immediat que has de posar diners sobre la taula. T’ho plantejem des d’un altre punt de vista’. I la següent resposta va ser: ‘No’. Em van dir: ‘Porta-ho al Congrés dels Diputats i que es voti allà. I aleshores va ser quan jo –ho sento molt, no vaig fer ni de president Tarradellas– vaig sortir, vaig dir que allò no tenia recorregut, en contra del que nosaltres preteníem: que tingués recorregut. La nostra era una posició flexible per a parlar-ne i ens vàrem trobar amb una paret i amb un cop de porta: educat, molt educat, com és el senyor Rajoy. Molt educat, però *no*”.

Després de la reunió, Rajoy va declarar lacònicament que el pacte fiscal “no és compatible amb la Constitució”.

A la tornada a Barcelona, el president Mas va ser rebut a la plaça de Sant Jaume per una manifestació de suport amb banderes independentistes i representants de la societat civil, entre els quals el president de l’Institut d’Estudis Catalans, Salvador Giner; la presidenta d’Òmnium Cultural, Muriel Casals; el polític Ferran Requejo, el cineasta Ventura Pons o el cap visible d’Armand Basi, Lluís Juste de Nin, entre altres. La concentració per a rebre el president, un fet insòlit en la recent història democràtica de Catalunya, havia estat convocada per l’ANC i hi va reunir milers de persones davant del Palau de la Generalitat. La possibilitat d’unes eleccions anticipades ja planava sobre Sant Jaume i l’èpica de l’acte presagiava un canvi de ritme, una acceleració sobtada de la història del poble català.

Les eleccions del dret a decidir.

Al cap de cinc dies –dues setmanes després de l’11-S–, Artur Mas anunciava en el discurs del debat de política general que convocava eleccions, que la seva promesa electoral, el pacte fiscal, havia estat rebutjada i que ara

25 de novembre: CIU guanya les eleccions però perd 12 diputats.

calia exercir el dret a decidir: “Ja és hora d’exercir aquest dret” i assolir “els mateixos instruments que tenen altres nacions per a preservar la nostra personalitat col·lectiva”.

Mas, a més, ho plantejava com un repte personal per al qual necessitava una dosi extra de vots:

“Encarar un procés d’autodeterminació requereix un president amb un suport especial”. I per a demostrar que no era una tàctica per a guanyar simplement vots, afegia que no es tornaria a presentar quan culminés el procés de transició cap al nou estat: “Perquè es vegi que no el demano a major glòria meva o de CiU sinó perquè aquestes eleccions es convoquen perquè el conjunt de la ciutadania decideixi quin ha de ser el seu futur com a nació”.

Com a estratègia política, semblava un escac d’Artur Mas a les forces independentistes, però no comptava amb la desconfiança d’una part important de l’independentisme ni amb l’heterogenitat del seu graner de vots.

El president convocà eleccions el 25 de novembre. La campanya electoral va estar centrada en el procés de transició i la qüestió nacional, però una guerra mediàtica interferiria en el debat. El diari *El Mundo* publicava el 16 de novembre, un cop iniciada la campanya i

a 11 dies de les eleccions, un presumpte esborrany d’informe de la policia, concretament de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal (UDEF), que vinculava “comptes a Suïssa de Pujol i Mas amb la corrupció de CiU”. Des del primer moment, Mas va qualificar la notícia de “muntatge”. Els documents no aportaven proves i demostraven un precari coneixement del cas amb el qual es relacionava la “corrupció de CiU”, el cas *Millet*. Cinc mesos més tard, el Ministeri de l’Interior no ha sabut explicar la seva procedència i mil i un tècnics, policies i jutges han explicat que els “esborranys d’informes policials” no existeixen com a tals (no poden, doncs, portar els segells oficials de Policia Nacional que hi apareixen) ni tenen cap validesa. I el banc suís Lombard Odier, on se suposava que hi havia els comptes, també n’ha negat l’existència. Però *El Mundo* va dosificar les notícies sobre aquest cas fins el mateix dia de les eleccions.

És impossible mesurar la influència que va tenir la immundícia vessada per alguns diaris. Cap enquesta no va preveure els resultats que donarien les urnes el 25-N. Una participació més alta que mai, del 67% de l’electorat, i la possible convocatòria d’una consulta d’autodeterminació com a centre del de-

19 de desembre: Artur Mas i Oriol Junqueras signen l'Acord per a la Transició Nacional i per Garantir l'Estabilitat Parlamentària.

23 de gener:

bat van oferir resultats sorprenents: CiU va perdre 12 diputats, tot i que només se li van esgarriar 80.000 vots; ERC va passar de ser cinquena força política a ser la segona en guanyar 280.000 vots; vuit diputats del PSC es van fondre; el PP va quedar pràcticament igual a pesar de guanyar 90.000 paperetes; Ciutadans va obtenir sis escons més; Solidaritat per la Independència (SI) va desaparèixer del Parlament i el seu lloc l'ocupà la Candidatura d'Unitat Popular (CUP). CiU continuava sent la força amb més vots i més diputats, però el Parlament s'havia girat com un mitjó.

El nombre de vots a favor del dret a decidir havia crescut en 375.000 vots, però la força que havia de liderar el "procés" –com ja s'anomenava eufemísticament la transició cap a una consulta d'autodeterminació– havia patit un sotrac considerable, ja que havia perdut vots per les dues bandes. Per un costat, el nou objectiu sobiranista plantejat per Mas va fer que, de la seva parròquia, caiguessin els vots dels qui havien confiat en ell el 2010 com a millor opció per a sortir de la crisi però no estaven a favor del procés iniciat (vots desenganyats del PSC o del PP). Per l'altra banda, CiU havia pogut prendre

votants a ERC, vots que ara tornaven als independentistes perquè fessin de garants de l'esmentat procés. Si la seva crida a recollir com més vots millor per liderar el procés va funcionar, no va ser prou per a compensar –ni de lluny– les esmentades pèrdues.

Pacte d'estabilitat. Començava aquí una nova etapa. L'aritmètica parlamentària permetia a CiU fer coalicions –o arribar a pactes de governabilitat– amb ERC (segona força), PSC (tercera) o PP (la quarta), però la coherència amb les promeses de Mas només deixava una sortida: l'Esquerra Republicana d'Oriol Junqueras, nou en el seu partit i encara per estrenar al Parlament.

El pacte amb el PSC seria impossible per la negativa del mateix PSC i el PP no faria un pas sense demanar-li a Mas que retrocedís fins a posicions anteriors a l'11-S. O més enllà. Era una opció. Mas havia decidit convocar eleccions i impulsar el *procés* amb alguns enemics interns (dins de CiU i dins de CDC) i molts d'externs (a banda de l'estat en bloc, una part de la patronal i grans empreses). I el resultat l'havia decebut.

Però en el seu primer discurs després dels resultats Mas havia refermat la

seva convicció que l'11 de setembre havia llançat un missatge que els polítics no podien ignorar. I refermà la seva creença que s'havien de convocar eleccions: "Haver donat la paraula al poble és positiu també. Algú pot pensar que, com hem perdut, no calia. No me'n penedeixo. En tots els discursos vaig dir que la veu del carrer s'havia de convertir en vots. Si hem d'obrir una etapa nova, s'ha de comprovar que aquesta veu es trasllada a les urnes. Des del punt de vista de país això té la seva importància". I va llançar el missatge: "Liderarem el govern, però necessitem ajuda."

Oriol Junqueras havia basat la seva campanya a comprometre's a ser els garants del procés. Esquerra era l'única capaç, si fa no fa deia, de fer llaurar dret a CiU i complir el compromís. Alhora albirava una segona posició en el Parlament i argumentava –per contrarestar la crida al vot feta per Mas– que no hi havia millor missatge al món que el president i el cap de l'oposició reclamessin a duo una consulta d'autodeterminació. La tesi va ser ben efectiva i Junqueras no va deixar de fer-la servir un cop coneguts els resultats. Esquerra no estava disposada a entrar al Govern però sí a

Aprovació de la Declaració de Sobirania i el Dret a Decidir del poble de Catalunya.

marcar uns objectius comuns amb la consulta com a fita ineludible. I la cita amb les urnes havia de ser el 2014.

Tot i les diferències que, en el terreny ideològic —en l'eix esquerra-dreta—, separaven CiU i ERC, la data de 2014 esdevindria l'os més dur de pelar. Les diferències irreconciliables no ho eren tant: es podien llimar retallades i inventar nous impostos; només calia que CiU fes lluir la seva ànima social i que Esquerra reconegués que el deute s'ha de contenir. Els detalls s'anirien concretant amb el temps. Per a aconseguir-ho tots dos partits crearien un Comitè Permanent d'Estabilitat, una Comissió de Coordinació Parlamentària, un Grup de Treball Pressupostari, un Grup de Treball de la Consulta i cinc Grups de Treball Sectorials sobre Educació, Salut, Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais, Funció Pública i Universitats. Això és el que assenyala a grans trets l'Acord per a la Transició Nacional i per Garantir l'Estabilitat Parlamentària del Govern de Catalunya. Signat el 19 de desembre de 2012, l'Acord sí que posava negre sobre blanc els objectius comuns en matèria nacional en l'Annex 1 sobre el "Procés de convocatòria de la consulta sobre el futur de Catalunya":

els compromisos eren "Formular una Declaració de Sobirania del Poble de Catalunya en el primer ple ordinari de la desena legislatura", "Aprovar la llei de Consultes", "Obrir un procés de negociació i diàleg amb l'Estat espanyol per a l'exercici del dret de decidir que inclogui l'opció de convocar un referèndum", "Crear el Consell Català per a la Transició Nacional" i, sobretot, preparar i convocar la consulta: "treballar tots els procediments formals, jurídics i institucionals possibles fins al 31 de desembre de 2013 per estar en condicions, a partir d'aleshores, de convocar la consulta d'acord amb el marc legal que l'empari, dins el termini del següent any, amb l'excepció que el context socioeconòmic i polític requerrissin una pròrroga. En tot cas, la data serà pactada com a mínim per les dues parts signatàries". És a dir, el 2014, si no passa res.

Dos dies després de signar el Pacte, el 21 de desembre, Artur Mas era investit president de la Generalitat.

Declaració de sobirania. El primer ple ordinari del Parlament, el 23 de gener, va votar, com esmentava l'Acord CiU-ERC una Declaració de Sobirania i

el Dret a Decidir del poble de Catalunya que proclamava que, "D'acord amb la voluntat majoritària expressada democràticament pel poble de Catalunya, el Parlament de Catalunya acorda iniciar el procés per fer efectiu l'exercici del dret de decidir per tal que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya puguin decidir el seu futur polític col·lectiu, d'acord amb els principis següents", entre els quals la sobirania ("el poble de Catalunya té, per raons de legitimitat democràtica, caràcter de subjecte polític i jurídic sobirà") i la legitimitat democràtica ("el procés de l'exercici del dret de decidir serà escrupolosament democràtic, garantint especialment la pluralitat d'opcions i el respecte per totes, a través de la deliberació i el diàleg en el si de la societat catalana, amb l'objectiu que el pronunciament que en resulti sigui l'expressió majoritària de la voluntat popular, que serà el garant fonamental del dret de decidir"). Va ser aprovada amb els vots de CiU, ERC, ICV-EUiA i un vot de la CUP —els altres dos es van abstenir. El PP i Ciutadans hi van votar en contra i també el PSC, tot i que cinc dels seus diputats van trencar la disciplina de vot i no van emetre vot contrari. El PSC de Pere Navarro, qui havia defensat el dret a decidir fins i tot davant l'executiva federal del PSOE, va optar per presentar un text defensant la via federalista i votar contra aquesta declaració sobiranista. Cinc membres del sector catalanista del PSC (Joan Ignasi Elena, Marina Geli, Rocío Martínez-Sempere, Àngel Ros i Núria Ventura) se'n van voler desmarcar per palesar que el PSC "continua sent plural" i per no votar contra el "dret a decidir". Àngel Ros explicaria a EL TEMPS que el "dret a decidir" no implica ser independentista, posicionament del qual es desmarcava i reclamava que una consulta d'autodeterminació inclogués una opció federal: "Es pot formular com un canvi de les relacions Catalunya-Espanya cap a un model federal". Ros afegia que esperaven que aquesta mesura acabés tenint efectes positius perquè "el PSC sempre ha respost a la pluralitat i complexitat de la societat catalana". El fet és que, al cap d'un mes, el 26 de febrer, quan CiU i ICV van dur al Congrés dels Diputats una resolució a favor del dret a decidir,

26 de febrer: Votació de la resolució de CiU i ICV sobre el dret a decidir al Congrés dels Diputats. Tots els diputats del PSC voten a favor, excepte Carme Chacón.

els diputats del PSC van trencar per primera vegada la disciplina del PSOE per votar a favor d'una proposta que incloïa una crida als governs espanyols i català per iniciar un diàleg que permeti una consulta legal a Catalunya. L'argument de l'executiva dels socialistes catalans és que aquesta demanda de diàleg i la no autoatorgació de la sobirania feien la resolució coincident amb el seu programa electoral. Però la votació va tenir una altra vegada una nova indisciplina. L'ex-ministra Carme Chacón, que havia estat cap de llista del PSC a les últimes eleccions a Corts espanyoles, va decidir no votar.

La primera rebequeria del PSC en 36 anys va provocar reaccions iracundes al si del PSOE, tot i que Pérez Rubalcaba –el seu secretari general– va evitar el llenguatge aspre i es va limitar a manifestar que caldria revisar les normes que guiaven les relacions entre PSOE i PSC.

Per contra, el PSC es va aferrar a l'esperit d'aquesta declaració a favor del dret a decidir i la va presentar posteriorment, el 13 de març, al Parlament de Catalunya plantejada en els mateixos termes: a favor del dret a decidir i de convocar un referèndum pactat amb l'estat i respectant la legalitat. En aquest cas s'hi van adherir, amb el vot a favor, CiU, ERC, ICV-EUiA, es va abstenir la CUP –per fer palesa la seva “incredulitat” sobre la possibilitat de pacte amb l'estat– i hi van votar en contra PP i Ciutadans.

Les possibilitats de negociació amb el govern espanyol, certament, s'han deteriorat al llarg d'aquest mig any que separa l'11 de setembre del 13 de març. Políticament, el govern Rajoy ha decidit un altre cop enarborar la Constitució per tot argument i el 8 de març va impugnar la declaració de sobirania del Parlament davant del Tribunal Constitucional. Tot i que la declaració no tenia caràcter legislatiu sinó que era més aviat una declaració de principis amb un llarg pròleg, el govern Rajoy considera que s'hi vulneren els articles 1.2 i 2 de la Constitució, que estableix la unitat de la pàtria espanyola i explicita que la sobirania nacional resideix en el poble espanyol.

Policialment, el govern Rajoy va fer desembarcar a Catalunya una munió d'agents del CNI (Centre Nacional d'Intel·ligència). A la fi de gener, la revista *Tiempo* explicava el pla del CNI per evitar la independència de Catalunya: “Els serveis secrets han desplegat tots els mitjans al seu abast per impedir l'èxit

Políticament, Rajoy porta la declaració de sobirania al TC i, policialment, activa el CNI

del projecte secessionista: s'han activat els mecanismes per recaptar informació i es treballa per crear un brou de cultiu en contra del sobiranisme”.

Paral·lelament, l'11 de febrer començava un culebrot sobre espionatge a Catalunya entre els mateixos partits i una agència de detectius, Método 3, que inexplicablement va fer fallida. Tot va començar pel presumpte enregistrament d'una conversa entre la líder del PP, Alicia Sánchez Camacho, i l'ex-amant de Jordi Pujol Ferrusola, María Victoria Álvarez, amb micròfons amagats entre les flors al restaurant La Camarga de Barcelona. Tot i que posteriorment s'ha escampat que la conversa era de caràcter íntim, les investigacions i gravacions de Método 3 haurien estat sol·licitades per l'ex-secretari d'organització del PSC, José Zaragoza, en aquest cas, però també pel director general de Serveis Penitenciaris de la Generalitat, Xavier Martorell, pel Barça i per la CUP, entre d'altres. Algú havia aixecat la catifa i a sota hi havia micròfons amagats.

La situació recorda massa un diàleg de *La mort d'Amalia Sacerdote* (RBA La Magrana, 2008) entre un periodista i el seu confident, després de sopar en un restaurant:

—No te l'he volgut explicar allà dins, el guió, perquè no volia que ens sentís ningú.

—G., però si a la saleta només érem tu i jo!

—I els micròfons sota la taula, no te'n descuidis.

—Micròfons? Què t'empatolles, ara?

—M., avui dia estem tots vigilats contínuament les 24 hores. Quantes vegades hi hem menjat, tu i jo, en aquell restaurant?

—Tres.

—Doncs la primera vegada ens van prendre nota, que sopàvem junts; la segona els va despertar la curiositat, i aquest vespre ja teníem els micròfons. Ja hi pots pujar de peus.

—Però qui vols que els hagi posat, la policia?

—No només la policia.”

La diferència entre la novel·la i la història de Método 3 és que allò és una ficció d'Andrea Camilleri i això la realitat. Allò és Sicília i això, Catalunya.

Àlex Milian